

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 16/12/2024.

*****

PHẬT PHÁP VÂN ĐÁP

BÀI 117

Phật pháp thường nói: “*Cánh tùy tâm chuyển*” cho nên cha mẹ và người thân của chúng ta là hoàn cảnh xung quanh mình. Nếu chúng ta chân thật thay đổi từ bất hiếu thành hiếu, tận tâm tận lực đổi đai với ông bà cha mẹ thì sẽ khiến người thân cảm thấy lạ. Khi người thân biết sự thay đổi hoàn toàn khác của chúng ta là do chúng ta học Phật pháp thì mọi người trong nhà sẽ tự khắc thay đổi mà không cần nói một lời khuyên đổi.

Đó là nói trên tướng còn nói trên lý, chúng ta và cha mẹ là một thể nên trong sợi dây liên kết đó, nếu chúng ta chuyển đổi thì cha mẹ chúng ta cũng chuyển đổi. Lực chuyển đổi đó tất nhiên không mạnh bằng tự lực chuyển đổi. Người ta luôn dùng cách cuồng ép cha mẹ để cha mẹ nghe theo ý mình. Tập khí nghiêm trọng của con người là có thái độ khống chế chiếm hữu, luôn muốn người khác phải nghe theo mình, chứ không phải là làm ra biểu pháp để người khác mến phục và họ tự hồi tâm chuyển ý.

Có rất nhiều người khi tôi đối diện với họ, tôi chẳng nói, tôi chỉ làm nhưng họ đã chuyển đổi. Từ người tự tư ích kỷ, luôn tìm cách hại người hay từ một người không biết cho đi thì nay họ không dám làm điều ác và luôn cho đi. Trên Đệ Tử Quy có câu “*Thé phục người người không phục, Lý phục người tâm mới phục*”. Khi chúng ta dùng đức thì có thể triết phục được lòng người.

Các câu chuyện dùng đức để chuyển đổi những người ác có rất nhiều. Người xưa từng dạy: “*Đừng nghĩ đến việc hằng ngày người ta có làm hay không, mà nghĩ đến việc mình có làm hay không, làm một cách triệt để hay qua loa?*” Nếu chúng ta làm một cách thành tâm thì chắc chắn sẽ chuyển đổi được người khác. Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta hãy tặng quà, tặng quà nhiều người ta sẽ thích.

Trong năm nay, tôi đã nghe lời Hòa Thượng nên tặng các Thầy cô khắp mọi nơi những gì ngon, những gì tinh sạch. Mở mắt buổi sáng, hằng ngày, chúng ta nên nghĩ đến việc gì đó lợi ích cho mọi người. Sáng nay tôi nghĩ là ngày mai nên gói bánh tặng mọi người. Sở dĩ chúng ta nghĩ không ra được việc gì đó để đai ai, để biểu cho tặng mọi người vì chúng ta có năng lực hạn chế, chúng ta bất tài, vô dụng. Tôi nói vậy không phải mắng người mà là khơi dậy lòng tự tin ở mỗi người.

Bản thân tôi trước kia đã đặt câu hỏi rằng vì sao mình vô dụng đến vậy? Và tôi đã phát hiện ra là do chính mình hư tình giả ý, là do sự dụng tâm chưa đến của cá nhân mà thôi. Sự cẩn trọng của chúng ta sẽ giúp mọi việc dần dần trở nên hoàn hảo tốt đẹp. Tất

cả là do làm nhiều thành thói quen, chẳng ai tài hơn ai, hay chẳng ai giỏi hơn ai đâu! Trong lúc làm việc, chúng ta rút ra kinh nghiệm làm thế nào để làm nhanh nhất, kết quả tốt nhất. Có người cho rằng vì chiều cao cân nặng nên họ có thể làm hơn chúng ta, nhưng sự thực đâu phải như thế! Từ xưa đến giờ, các vị nguyên thủ của chúng ta như Bác Hồ, Bác Trọng trong dáng người nhỏ bé mà đã xử lý những khối lượng công việc quá khủng khiếp.

Có những người khi nghĩ đến các việc giúp đỡ mọi người, thường bao giờ cũng nghĩ vừa đủ chứ không theo sự tham cầu, tham vọng mà nghĩ. Hãy nghĩ bằng chân tâm của mình! Chẳng hạn sáng nay tôi nghĩ đến việc gói bánh trong 10kg nếp và 20kg sắn thì thực lực cho thấy tôi có khả năng mua được nếp và sắn, sức lực của tôi có thể chuẩn bị và gói mà chẳng phải nhờ ai. Nếu nhờ mà mọi người bận, không ai giúp được, thì việc nghĩ kia của chúng ta chỉ là vọng tưởng.

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: “*Kinh bạch Hòa Thượng, con bị bệnh trầm cảm, tâm rất là tán loạn, vọng tưởng rất nhiều. Có lúc con chấp trước, lặp đi lặp lại việc đó nhiều lần. Xin hỏi con phải làm như thế nào?*” Đây là căn bệnh của rất nhiều người, cho dù họ chưa phát thành bệnh. Hằng ngày, họ nghĩ rất nhiều nhưng không làm được việc gì. Nếu có làm thì chỉ là làm cho dễ coi thôi. Khởi vọng rồi chấp trước vào vọng và không thực hiện được nó thì chính mình trở nên đau khổ, tự mình rầy xéo mình, không gì thoát ra được.

Hòa Thượng trả lời: “*Bạn vọng tưởng quá nhiều, trong tình huống này, niệm Phật là cách đối trị tốt nhất. Bạn đem tất cả vọng tưởng đổi thành A Di Đà Phật, không nên nghĩ đến bất cứ thứ gì mà chỉ chuyên nghĩ đến A Di Đà Phật. Đây là dùng một niệm để đối trị tất cả các niệm.*” Dĩ nhiên là khó, ban đầu niệm là khó vì Phật hiệu thì lạ mà niệm hời hợi nhưng vọng niệm thì quen thuộc và quá sâu đậm. Cho nên có rất nhiều người nói rằng không cách gì dùng Phật hiệu đánh bại được vọng niệm.

Chúng ta niệm vị tha, niệm vì người thì quá tan nhạt còn niệm vì “cái ta” và “cái của ta”, vì gia đình, vì con mình thì quá mãnh liệt. Người làm cha mẹ, làm thầy thậm chí thương con đến mức dại khờ hay chấp trước vào trò đền nỗi khi con cái, học trò, sinh ra phản nghịch thì lại khổ đau và kết thành oan gia. Đó là do họ quá chấp trước cho nên họ nghĩ đến mọi người thì khó nhưng nghĩ đến mình, đến cái của mình thì rất dễ.

Cho nên Phật pháp dạy chúng ta hãy buông xả đi “cái ta” vì trong “cái ta” có “cái của ta”. Chúng ta đã luôn luôn điều này trong nhiều đời nhiều kiếp cho nên chúng ta phải nỗ lực thoát ra. Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta đem những thứ quen như “tự tư tự lợi”, “ảo danh ảo vọng”, ngày ngày chìm đắm trong “năm dục sáu trần” làm thành thứ lụ lầm còn những gì lụ lầm như không còn tự tư tự lợi, không còn ảo danh ảo vọng, không chìm trong năm dục sáu trần thì luyện cho thành thói quen. Tu hành chính là làm những việc này chứ không phải là việc gì bí mật!

Trong Kinh Pháp Hoa, Phật Thích Ca Mâu Ni nói: “*Ta ra đời là để khai thị giúp chúng sanh ngộ nhập Phật tri kiến*” cho nên Phật đến thế gian là để giúp chúng sanh thấy được tri kiến Phật của chúng sanh, cho nên Phật không giữ bí mật. Chúng ta nghe người khác nói rằng đây là pháp bí mật, chỉ truyền cho mình chúng ta thì chúng ta có tin không?

Câu hỏi thứ hai: “*Kinh bạch Hòa Thượng, Kinh Kim Cang nói “Tam Tâm Bát Khả Đắc”, vậy thì lời nói, âm thanh có thể được không? Có nên chấp trước hay là không cần nghĩ đến nó?*” Đa phần mọi người nghe ngôn ngữ, nghe âm thì dính vào ngôn ngữ và âm thanh. Đây là bệnh chúng của chúng ta. Âm thanh đó, lời nói đó có thể nghe vào thời khắc đó là tốt, là đúng nhưng ở thời điểm khác lại là không tốt, không đúng. Hòa Thượng từng nói Phật pháp không có định pháp, nếu có định pháp là sai mà phải tùy thuận địa điểm nơi chốn và cẩn tánh của chúng sanh. Chúng ta cho là diệu pháp nên chúng ta nói chuyện với những người đang nhậu hay đang bàn về chứng khoán thì đó có còn là diệu pháp không? “*Tam Tâm Bát Khả Đắc*” là không thấy mình cho đi, không thấy vật cho đi và không thấy người nhận đồ. Nếu còn thấy thì ba tâm này chúng ta đã dính mắc. Ba tâm này đều không thật.

Hòa Thượng trả lời: “*Câu nói này trên Kinh Kim Cang, bạn chân thật hiểu được rồi thì vấn đề của bạn liền thông! Phàm sở hữu tướng giải thị hư vọng, vạn pháp giải không nhưng phải ghi nhớ rằng nhân quả bất không. Cho nên Phật dạy chúng ta, trồng nhân thiện nhất định được quả thiện.*

“*Nghĩ tướng thì phải nghĩ đến việc thiện. Vậy cái gì là thiện? Lợi ích chúng sanh là thiện, những việc làm lợi ích cho xã hội là thiện. Không nên làm những việc lợi ích cho chính mình. Nghĩ đến sự việc lợi ích cho mình thì nhất định không thể tránh được tham sân si. Tăng thêm tham sân si thì phiền phúc liền đến. Cho nên vì người khác mà lo nghĩ, không nên vì mình mà lo nghĩ. Vậy thì tốt rồi!*”

Sự tuân hoà, sự biến dịch của nhân quả luôn có sự tiếp nối. Cây cái lớn ra hoa thành quả, quả rơi xuống lại thành cây. Có người cho rằng vạn pháp đều không nêu họ tạo nhân quả cũng là không. Quan niệm này đều sai lầm. Nhân biến thành quả, quả lại biến thành nhân. Ngôn ngữ, âm thanh chỉ là giả, là phương tiện để truyền tải nội dung cho nên chúng ta không cần phải dính mắc và chấp trước vào nó. Ví dụ máy niệm Phật không phải là Phật, chỉ là công cụ nhắc nhở chúng ta niệm Phật, quan trọng là chúng ta có nghe được âm thanh niệm Phật và có để khởi được trong tâm mình câu Phật hiệu hay không. Nếu máy hỏng, chúng ta chấp trước, đưa lên bàn thờ là sai rồi.

Khi nghe lời giải thích của Hòa Thượng, chúng ta thấy rằng để đạt được tâm không chấp trước thì phải mất một quá trình dài. Thời gian tu hành 10, 20 năm chưa là gì! Tu 30-40 năm mới có một chút nhận thức về những sai lầm của bản thân, từ đó có sự hiệu đính lại hành động tạo tác, khởi tâm động niệm sai lầm khiến chúng ngày một ít đi. Sự

tu hành của chúng ta rất cần thời gian, cần thọ mang. Nếu phải đi sớm mà công chưa thành, quả chưa đến thì chúng ta tiếp tục trong vòng sinh tử đằng đẵng.

Câu hỏi thứ ba: “*Kính bạch Hòa Thượng, Hòa Thượng nói Phật giáo xây dựng trên nền tảng hiếu đạo nhưng do hoàn cảnh và sự hội ngộ không giống nhau nên trên báo chí, con xem thấy cha mẹ hay ngược đãi con cái và người cha cưỡng bức chính con gái ruột hoặc con gái nuôi của mình. Xin hỏi những điều con này làm thế nào để tận hiếu?*”

Đây là vấn đề nghiêm trọng nên người xưa chỉ dạy là nam nữ thụ thụ bất thân. Con người thì có học luân thường đạo lý nhưng dục vọng của con người thì chẳng có luân thường, đạo lý. Giống như con mèo cái khi đến tuổi động dục mà không có mèo đực thì trở nên điên khùng. Con người nếu không được học luân thường đạo lý thì khi tính dục nổi lên, con người cũng y như con vật.

Chúng ta làm con muôn tận hiếu thì theo Hòa Thượng chỉ dạy, đó là chúng ta phải thuận với tánh đức chứ không thuận theo tập khí của cha mẹ. Đệ Tử Quy cũng dạy: “*Cha mẹ ghét hiếu mới tốt*”. Trong nghịch cảnh mà khởi tâm hiếu mới là tốt. Có người nói với tôi rằng họ thù hận cha vì cha bạo hành trong nhiều năm, sau đó nhờ học Phật, học đạo đức Thánh Hiền nên người này bỏ được tâm thù hận.

Trả lời câu hỏi thứ ba này, Hòa Thượng nói: “*Đây là hiện tượng loạn luân rất kỳ quái trong xã hội hiện đại. Do vì hiện tượng này mà tạo nên động loạn xã hội, tạo nên nhiều thiên tai nhân họa. Làm con cái, muôn tận hiếu, phải có trí tuệ, phải biết làm thế nào để tránh. Trong 24 tấm gương hiếu thảo của người xưa, thứ nhất là Vua Thuần. Hoàn cảnh của Vua Thuần không tốt, mẹ của ông qua đời và cha ông cưới một người kế mẫu. Kế mẫu đối với ông vô cùng không tốt và còn làm ảnh hưởng đến tình cảm của cha ông đối với ông. Thế là mẹ kế của ông cùng với người em cùng cha khác mẹ với ông, ba người này, thường hay đẩy ông đến chỗ chết.*

“*Ông hiếu thuận và biết được cha mẹ dụng tâm đối với ông nên ông liền nghĩ ra rất nhiều cách để phòng bị, để tránh (không phải để đối kháng). Cho nên mỗi một lần bị tổn hại, ông đều có thể tránh được. Ông vẫn là rất hiếu kính đối với cha mẹ, một chút tâm sân hận cũng không có. Sau mấy năm thì người cả nhà bị ông làm cho cảm động. Đây là một tấm gương hiếu thảo đáng để cho chúng ta học tập. Cho nên chúng ta phải có trí tuệ, phải hiểu cách để tránh né, nhất định không có tâm oán hận đối với cha mẹ, phải nghĩ được cách làm sao cảm hóa được cha mẹ để cha mẹ hồi tâm chuyển ý.*”

Nếu làm được như lời Hòa Thượng chỉ dạy thì sẽ làm được tấm gương tốt cho xã hội. Tại sao trên thế gian có những cha mẹ như vậy? Chúng ta không nên oán trách những cha mẹ này, họ rất bất hạnh, họ rất đáng thương vì cha mẹ không được học Văn

hóa Truyền thống nên cha mẹ mới như vậy! Nếu được tâm sự, họ cũng sẽ rất đau khổ khi phải làm những việc trái luân thường đạo lý khiến nhiều người ghét bỏ.

Cho nên chúng ta phải nỗ lực hơn nữa để những đứa nhỏ tương lai sẽ làm cha làm mẹ, có thể được tiếp cận Văn hóa Truyền thống. Có những cha mẹ vì quá cần tiền mà phải bán cả con, đứa con ấy lớn lên cho rằng cha mẹ đã lừa mình. Cho nên nguyên nhân của những việc làm sai trái là do thiếu đi chuẩn mực Thánh Hiền. Không được dạy, không được học thì không biết đến đạo đức./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!